

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-CS

Onderwerp

Hoger beroep AVG-uitspraak

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-001177	☒ B & W	02-07-2019
Datum	12-06-2019	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
01 Burger en bestuur		College van B & W	
Portefeuillehouder Burgemeester		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.		d.d.		d.d.
☒ Akkoordstukken	02-07-2019	☐ Openbaar	--	☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
waarnemend portefeuillehouder	25-06-2019	☒ adj.secr.	28-06-2019
Directeur	25-06-2019	☒ gem.secr.	26-06-2019
Programmamanager	25-06-2019	BIS Openbaar	
Burgemeester	25-06-2019	Status	Definitief 2019-07-04

Bijlagen

B & W d.d.: 02-07-2019

Besloten wordt:

- 1 Hoger beroep in te stellen tegen de uitspraak van de rechtbank Overijssel van 28 mei 2019;
- 2 de raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken, met uitzondering van de vertrouwelijke bijlage.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
de bijlage in verband met Wob.
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

Op 28 mei 2019 heeft de rechtbank Overijssel het college veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding van € 500,- vanwege het onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens.

Wat is het geval ?

De zaak werd aangespannen door iemand die inzage vroeg in persoonsgegevens bij de gemeente Deventer. Dat overzicht is verstrekt.

Vervolgens is betrokkene in bezwaar en later in beroep gegaan, omdat het overzicht volgens hem niet volledig zou zijn. Er ontbrak namelijk een email van een paar jaar eerder. Deze mail was door ons verzonden aan andere gemeenten waarin deze werden geïnformeerd over de afhandeling van Wob-verzoeken van betrokkene. De rechtbank Overijssel achtte het overzicht onvolledig, vernietigde de collegebeslissing en droeg het college op opnieuw op bezwaar te beslissen. Ook werd het college door de rechtbank opgedragen een beslissing te nemen op het schadeverzoek van betrokkene vanwege de onrechtmatige verwerking van diens persoonsgegevens.

Het bezwaar is daarna alsnog gegrond verklaard, maar daarbij is het verzoek om schadevergoeding afgewezen. Betrokkene heeft tegen de afwijzing van zijn schadeverzoek vervolgens beroep ingesteld bij de rechtbank.

In de onderhavige uitspraak oordeelt de rechtbank dat de AVG geen zelfstandig recht op vergoeding van (immateriële) schade biedt, maar het civielrechtelijke schadevergoedingsrecht wel, indien sprake is een "aantasting in de persoon". De rechtbank oordeelt dat daar in dit geval sprake van is en heeft betrokkene een schadevergoeding van € 500,- toegekend.

De uitspraak heeft veel aandacht van de media en vakbladen gekregen, omdat het de eerste keer is dat een gemeente op grond van de AVG tot een schadevergoeding wordt veroordeeld.

Waar gaat het in essentie over ?

Hoewel het college betrokkene in eerste instantie een onvolledig overzicht heeft verstrekt van diens verwerkte persoonsgegevens, is dat nadien erkend en hersteld door het alsnog gegrond verklaren van het bezwaar en het alsnog melden van de bewuste email. Door dat niet meteen te doen was het besluit met daarin het overzicht van verwerkte persoonsgegevens onvolledig en daarmee onrechtmatig.

Met de uitspraak oordeelt de rechtbank dat het enkel verschaffen van een onvolledig overzicht al een aantasting van iemands persoon met zich brengt. Daarin is volgens de rechtbank de grond gelegen voor de toekenning van een schadevergoeding. Dit standpunt wordt ambtelijk niet gedeeld, reden waarom het college wordt geadviseerd tegen dit oordeel van de rechtbank hoger beroep in te stellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat van het door het college in te stellen hoger beroep is vernietiging van de rechtbankuitspraak, waardoor de gemeente niet gehouden is betrokkene schadevergoeding toe te kennen.

Kader

Gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht en de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Argumenten voor en tegen

Voor:

Er valt juridisch het nodige af te dingen op de uitspraak van de rechtbank. Het instellen van hoger beroep heeft naar onze inschatting een gerede kans van slagen. In de vertrouwelijke bijlage bij deze nota wordt dit nader

toegelicht; deze bijlage wordt niet openbaar gemaakt om onze procespositie niet op voorhand prijs te geven (art. 10, lid 2, sub b. en g, van de Wet openbaarheid van bestuur).

In de media is veel aandacht voor deze uitspraak, omdat Deventer de eerste gemeente is die vanwege een AVG-schending een schadevergoeding moet betalen. Dit beeld zou door het instellen van hoger beroep rechtgezet kunnen worden.

Nadat gemeenten de afgelopen jaren veelvuldig te maken hebben gehad met Wob-misbruik, zien personen in deze uitspraak mogelijk een nieuw verdienmodel, wat grote nadelige gevolgen kan hebben voor veel andere gemeenten. Ook dit pleit voor het instellen van hoger beroep.

Tegen:

Het gaat om een klein bedrag van € 500,-.

De aandacht voor deze kwestie zal wellicht verdwijnen als het college berust in deze uitspraak.

Extern draagvlak (partners)

Nvt

Financiële consequenties

Nvt

Aanpak/uitvoering

De raad wordt met een raadsmededeling op de hoogte gesteld.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Hoger beroep AVG-uitspraak		
Mededelingennr	2019-001177	Portef.houder	Burgemeester
Team	DEV-CS	BenW-besluit d.d.:	2 juli 2019

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Uw raad informeren over het instellen van hoger beroep bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State tegen de uitspraak van de rechtbank Overijssel van 28 mei 2019.

2. Kader

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

3. Kern van de boodschap

Het college van B&W gaat in hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Overijssel. Op 28 mei 2019 veroordeelde de rechtbank het college tot het betalen van een schadevergoeding van 500 euro vanwege het onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens. Het college van B&W wil dat deze uitspraak vernietigd wordt.

4. Nadere toelichting

De zaak werd aangespannen door iemand die opvroeg welke persoonsgegevens bij de gemeente Deventer bekend waren. Het betreft geen inwoner van Deventer. De gemeente Deventer heeft het gevraagde overzicht verstrekt.

Bezwaar

Vervolgens ging betrokkene in bezwaar en later in beroep vanwege onvolledigheid van het overzicht. Er ontbrak namelijk een e-mail die de gemeente Deventer een paar jaar eerder had verzonden aan andere gemeenten. Deze ging over Wob-verzoeken van betrokkene, waar ook deze gemeenten mee te maken hadden.

Uitspraak

De rechtbank Overijssel vond het overzicht onvolledig, liet het college opnieuw op het bezwaar beslissen én een uitspraak doen over het schadeverzoek. Het college verklaarde het bezwaar gegrond, maar wees het verzoek om schadevergoeding af. Tijdens het beroep kende de rechter een schadevergoeding van 500 euro toe.

Reactie college

Het college erkent dat het eerste overzicht niet volledig was, maar is het oneens met de uitspraak dat dit een aantasting van iemands persoon met zich meebrengt. Daarom stellen burgemeester en wethouders hoger beroep in bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

uitspraak

RECHTBANK OVERIJSEL

Zittingsplaats Zwolle

Bestuursrecht

zaaknummer: AWB 18/2047

uitspraak van de enkelvoudige kamer in de zaak tussen

[REDACTED], eiser,
gemachtigde: N.G.A. Voorbach,

en

het college van burgemeester en wethouders van Deventer, verweerder,
gemachtigde: mr. C.N. van der Sluis.

Procesverloop

Bij besluit van 24 augustus 2017 heeft verweerder aan eiser op grond van artikel 35 van de (voormalige) Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) een overzicht van zijn persoonsgegevens verstrekt. Bij besluit van 19 januari 2018 heeft verweerder het daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Namens eiser is tegen dit besluit beroep ingesteld.

Bij uitspraak van 18 juli 2018 heeft de rechtbank dit beroep gegrond verklaard, het besluit van 19 januari 2018 vernietigd en verweerder gelast opnieuw op het bezwaar te beslissen.

Bij besluit van 26 september 2018 (het bestreden besluit) heeft verweerder het bezwaar gegrond verklaard, het besluit van 24 augustus 2017 herroepen en daarbij het verzoek om schadevergoeding afgewezen.

Eiser heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

De gemachtigde van eiser heeft op 10 april 2019 een nader stuk ingediend,

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 25 april 2019.

Eiser heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigden C.J. Dekker en J.E. van der Horst, kantoorgenoten van mr. C.N. van der Sluis, en door mw. L.M. Schieving.

Overwegingen

1. De rechtbank stelt vast dat het beroep beperkt is tot de vraag of eiser recht heeft op schadevergoeding. De rechtbank zal zich dan ook tot bespreking van dit geschilpunt beperken.

2. Als formele beroepsgrond heeft de gemachtigde van eiser aangevoerd dat verweerder ten onrechte heeft afgezien van het horen van eiser bij het nemen van een nieuw besluit op bezwaar nu – kort gezegd – het juridisch kader fundamenteel is gewijzigd en het gedane onderzoek een nieuw gebleken feit betreft. In het verweerschrift heeft de gemachtigde van verweerder aangevoerd dat van het horen kon worden afgezien nu zowel artikel 49 van de Wbp als artikel 82 van de Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) slechts het recht op schadevergoeding in het leven roepen maar geen zelfstandige grondslag bevatten voor schadevergoeding.

Zoals de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling) eerder heeft geoordeeld, is in artikel 7:2, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geen algemene verplichting opgenomen tot het opnieuw horen bij het nemen van een nieuw besluit op bezwaar, ter voldoening aan een rechterlijke uitspraak, waarbij het eerdere besluit op bezwaar is vernietigd. Dit neemt volgens de Afdeling niet weg dat het onder omstandigheden uit een oogpunt van zorgvuldigheid noodzakelijk kan zijn om een belanghebbende voor het nemen van een nieuw besluit op bezwaar opnieuw te horen. De rechtbank kan zich vinden in de overwegingen van verweerder. Het enkele feit dat artikel 82 van de Avg in de plaats is gekomen van artikel 49 van de voormalige Wbp acht de rechtbank onvoldoende reden om opnieuw te horen.

3. Ingevolge artikel 8:88, eerste lid, onderdeel a, van de Awb is de bestuursrechter bevoegd op verzoek van een belanghebbende een bestuursorgaan te veroordelen tot vergoeding van schade die de belanghebbende lijdt of zal lijden als gevolg van een onrechtmatig besluit.

4. Verweerders besluit van 19 januari 2018 is wegens onrechtmatigheid vernietigd. Aangezien hiermee sprake is van een onrechtmatig besluit is de bestuursrechter bevoegd te oordelen over eisers schadeverzoek. Vast staat dat tegen de uitspraak van de rechtbank van 18 juli 2018 geen hoger beroep is ingesteld, zodat deze uitspraak onherroepelijk is geworden.

5. De rechtbank stelt voorop dat voor beantwoording van de vraag of op de door eiser gestelde grond immateriële schadevergoeding kan worden toegewezen, zoveel mogelijk aansluiting dient te worden gezocht bij het civielrechtelijk schadevergoedingsrecht. De rechtbank volgt daarom niet de stelling van de gemachtigde van eiser dat verweerder en de bestuursrechter, enkel lettend op het ex nunc beginsel, slechts met inachtneming van de Avg dienen te beslissen. Naar het oordeel van de rechtbank laat artikel 82 van de Avg onverlet dat voor de toekenning van schadevergoeding aansluiting mag en moet worden gezocht bij het Nederlands rechtsbestel. Niet blijkt dat toepassing van dat stelsel geen of onvoldoende recht kan doen aan vergoeding van schade als bedoel in artikel 82 van de Avg. Titel 8:4 van de Awb en de – op het civiele schadevergoedingsrecht gebaseerde – jurisprudentie van de hoogste Nederlandse bestuursrechtshoven bieden voldoende grondslag voor de bestuursrechter om te beslissen op het schadeverzoek.

6. Voor nadeel dat niet uit vermogensschade bestaat, heeft een benadeelde overeenkomstig artikel 6:106 van het Burgerlijk Wetboek (BW) recht op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding indien de benadeelde in zijn eer of goede naam is geschaad of op andere wijze in zijn persoon is aangetast. De wetgever heeft daarbij het oog gehad op geestelijk letsel dat bestaat uit ernstige inbreuken op de persoonlijke levenssfeer of op andere persoonlijkheidsrechten van de betrokkene.

-
7. In het verweerschrift heeft verweerder gesteld dat met het verzenden van de e-mail (zie de uitspraak van de rechtbank van 18 juli 2018) niet is beoogd om eiser te benadelen. Verder zijn de ambtenaren die deze mail hebben ontvangen louter geïnformeerd over het feit dat er door eiser twee Wob-verzoeken waren ingediend bij de gemeente Deventer. Van enig oogmerk, gericht op benadeling van eiser is dan ook geen sprake geweest, aldus verweerder.
8. De rechtbank volgt verweerder hierin niet, nu geen hoger beroep is ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank van 18 juli 2018. De rechtbank is van oordeel dat genoemde argumenten in hoger beroep naar voren gebracht hadden kunnen worden. Nu verweerder hiervan heeft afgezien, gaat de rechtbank uit van haar uitspraak en dus van de onrechtmatigheid van het besluit van 19 januari 2018.
9. Naar het oordeel van de rechtbank is eiser als gevolg van dat onrechtmatige besluit in zijn persoon aangetast wegens verlies van controle over zijn persoonsgegevens. Dat is een persoonlijkheidsrecht. Dit betekent dat eiser op grond van artikel 82 van de Avg in samenhang met artikel 6:106 van het BW recht heeft op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding. Wat betreft de hoogte van die vergoeding neemt de rechtbank in acht dat in het onrechtmatige besluit geen rechtvaardiging is gegeven voor de verwerking van de persoonsgegevens van eiser. De rechtbank neemt mede in aanmerking het gestelde onder 75, 85 en 146 van de preambule bij de Avg.
10. Het beroep is gegrond. De rechtbank zal het bestreden besluit vernietigen, voor zover daarbij het verzoek om schadevergoeding is afgewezen. De rechtbank zal verweerder veroordelen tot vergoeding van schade.
11. Nu door de verspreiding van zijn persoonsgegevens sprake is geweest van een schending van de privacy van eiser acht de rechtbank een schadevergoeding van € 500,- billijk.
12. Omdat de rechtbank het beroep gegrond verklaart, bepaalt de rechtbank dat verweerder aan eiser het door hem betaalde griffierecht vergoedt.
13. De rechtbank veroordeelt verweerder in de door eiser gemaakte proceskosten. Deze kosten stelt de rechtbank op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht vast op € 1.024,-.

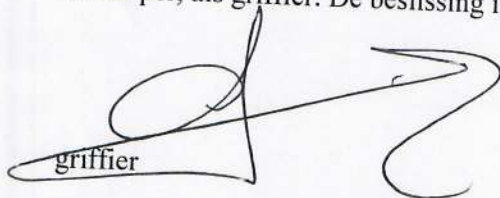
Beslissing

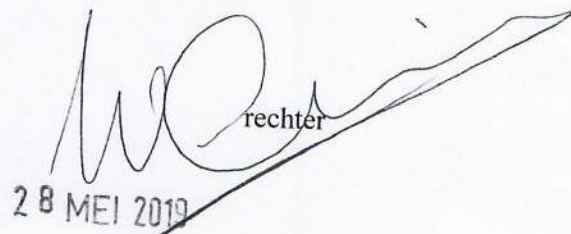
De rechtbank:

- verklaart het beroep gegrond, voor zover het verzoek om schadevergoeding is afgewezen;
- vernietigt het bestreden besluit in zoverre;
- veroordeelt verweerder om aan eiser een schadevergoeding van € 500,- te betalen;
- draagt verweerder op het betaalde griffierecht van € 46,- aan eiser te vergoeden;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten van eiser tot een bedrag van € 1.024,-.

Deze uitspraak is gedaan door mr. W.J.B. Cornelissen, rechter, in aanwezigheid van C. Kuiper, als griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op

28 MEI 2019

griffier

rechter
28 MEI 2019

Afschrift verzonden aan partijen op:

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Als hoger beroep is ingesteld, kan bij de voorzieningenrechter van de hogerberoepsrechter worden verzocht om het treffen van een voorlopige voorziening of om het opheffen of wijzigen van een bij deze uitspraak getroffen voorlopige voorziening.